

**UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE PSIHOLOGIE**

*West University of Timișoara
Faculty of Sociology and Psychology
Doctoral School of Psychology*

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

Summary of the Doctoral Thesis

STUDENT DOCTORAND/*Ph.D. Candidate*:
Velibor MLADENOVICI

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC/*Doctoral Advisor*:
Prof. Dr. Marian D. ILIE

**Timișoara
2025**

**UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE PSIHOLOGIE**

*West University of Timișoara
Faculty of Sociology and Psychology
Doctoral School of Psychology*

**SCHIMBAREA CONCEPȚIILOR CADRELOR DIDACTICE
UNIVERSITARE DESPRE PREDARE ȘI ÎNVĂȚARE: DE LA
PREDAREA CENTRATĂ PE PROFESOR LA PREDAREA
CENTRATĂ PE STUDENT**

*Changing university teachers' conceptions of teaching and
learning: From teacher-centered to student-centered
teaching.*

STUDENT DOCTORAND/Ph.D. Candidate:
Velibor MLADENOVICI

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC/Doctoral Advisor:
Prof. Dr. Marian D. ILIE

COMISIA DE ÎNDRUMARE ȘTIINȚIFICĂ/Advisory Board:
Prof. Dr. Ramona PALOȘ
Prof. Dr. Florin Alin SAVA
Assoc. Prof. Mariana CRAȘOVAN

**Timișoara
2025**

REZUMAT

Această teză cuprinde cinci studii interconectate (S), două revizuiți sistematice ale literaturii (S1 și S2) și trei studii empirice (S3, S4 și S5), concepute pentru a răspunde scopului tezei prin intermediul a patru obiective specifice (O). Primele două studii au utilizat proceduri de revizuire sistematică a literaturii pentru a cartografia limitele domeniului de cercetare al concepțiilor cadrelor didactice universitare despre predare (ACTs) și pentru a răspunde la O₁. Am clarificat inconsecvențele din definițiile și terminologia ACTs și am identificat cele mai adecvate instrumente de măsurare ale acestora. O₂ a constatat în explorarea direcției influenței dintre teoriile expuse despre predare (ACTs) și abordările didactice ale universitarilor (ATAs). În acest scop, a fost utilizat un design longitudinal în trei valuri pentru a analiza ACTs și ATAs la un eșantion de N = 111 cadre didactice universitare debutante. Rezultatele indică faptul că, în cazul debutanților, ATAs prezic modificări în ACTs, indiferent de gen și experiența didactică. O₃ a fost investigarea interconectivității dintre ACTs și ATAs, depășind dihotomia clasică dintre centrare pe student și centrarea pe profesor și paradigma tradițională a factorilor latenți, prin utilizarea unei analize de rețea pe un eșantion de N = 756 cadre didactice universitare. Astfel, S4 oferă concluzii solide, subliniind importanța concepțiilor legate de înțelegerea materiei predate (UoSJM) în modelarea ACTs predominante și a anumitor ATAs. O₄ a vizat investigarea impactului unui mecanism care poate susține schimbări pozitive în ACTs și efectele transformărilor în concepțiile despre UoSJM asupra ATAs, practicilor de predare ale profesorilor și asupra învățării studenților. Intervenția de tip Design-Based Research (DBR) oferă un cadru comprehensiv pentru înțelegerea și facilitarea schimbării conceptuale în practicile didactice, combinând metodologia DBR cu elemente din teoriile *învățării transformative* și *comunităților de practică*. Principalele concluzii ale ultimului studiu arată că intervenția DBR a sprijinit cadrele didactice universitare în centrarea lor pe student, în creșterea conștientizării agenției studenților și în adoptarea unor metode și strategii de învățare activă în predare. Mai mult, intervenția a contribuit la reducerea abordărilor superficiale de învățare ale studenților. Această teză aduce contribuții semnificative la nivel teoretic, empiric și metodologic și oferă implicații practice relevante pentru schimbarea conceptuală și dezvoltarea didactică în învățământul superior.

Cuvinte cheie: învățământ superior, concepțiile universitarilor despre predare (ACTs), abordările de predare ale universitarilor (ATAs), revizuire sistematică a literaturii, investigație longitudinală, analiză de rețea, intervenție Design-Based Research (DBR), schimbare conceptuală.

Abstract

The thesis comprises five interrelated studies (S), two systematic literature reviews (S1 and S2), and three empirical studies (S3, S4, and S5) designed to address the overarching aim through four specific objectives (Os). The first two studies employed systematic literature review procedures to map academics' conceptions of teaching (ACTs) research domain boundaries and answer O₁. We clarified the inconsistencies in ACTs definitions and terminology and found the best inventories for measuring them. Our O₂ was to explore the direction of influence between the exposed theories about teaching (ACTs) and the academics' teaching approaches (ATAs). For this, a 3-wave longitudinal design was employed to analyze the ACTs and ATAs of N = 111 debutant academics. Findings indicate that in the case of debutant academics, ATAs predict changes in ACTs regardless of their gender and teaching experience. Our O₃ was to explore the interconnectedness between ACTs and ATAs exceeding the classical dichotomy of student and teacher-centeredness and the knowledge provided by the traditional latent factor paradigm by employing a network analysis on N = 756 academics. Thus, study 4 offers robust findings, highlighting the significance of conceptions related to understanding the subject matter (UoSjM) in shaping prevailing ACTs and specific ATAs. The O₄ was to investigate the impact of a mechanism that can support positive changes in ACTs and the effect of transformations in TCs and conceptions about UoSjM on ATAs, teachers' instructional practices, and students' learning. The design-based research (DBR) intervention offers a comprehensive framework to understand and facilitate conceptual change in teaching practices by complementing the design-based research methodology with features of Transformative Learning and Communities of Practice theories. The main findings of the last study show that the DBR intervention supported academics in becoming more student-focused, raising their awareness of student agency, and increasing the adoption of active learning methods and strategies in their instruction. Moreover, the intervention contributed to a decrease in students' superficial learning approaches. This thesis has advanced significant theoretical, empirical, and methodological contributions and offered specific practical implications for conceptual change and instructional development in higher education.

Keywords: higher education, academics' conceptions of teaching (ACTs), academics' teaching approaches (ATAs), systematic literature review, longitudinal investigation, network analysis, Design-Based Research (DBR) intervention, conceptual change

CUPRINSUL TEZEI

LISTA PUBLICAȚIILOR ORIGINALE.....9

ARTICOLE PREZENTATE LA CONFERINȚE.....10

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE.....11

1.1. Scop, obiective și întrebări de cercetare.....13

1.2. Fundamente conceptuale, lucrări sistematice și empirice.....15

1.3. Structura tezei.....17

1.4. Fundamentul teoretic și empiric al tezei.....21

CAPITOLUL 2. CERCETARE ORIGINALĂ.....31

2.1. Studiul 1. O revizuire sistematică a literaturii privind definițiile, delimitările conceptuale și utilizarea terminologiei ACTs.....32

2.1.1. Rezumat.....32

2.1.2. Introducere.....33

2.1.3. Metodologie.....41

2.1.4. Rezultate.....43

2.1.5. Discuții.....51

2.1.6. Concluzii.....56

2.2. Studiul 2. O revizuire sistematică a literaturii privind proprietățile psihometrice ale scalelor de măsurare a ACTs.....57

2.2.1. Rezumat.....57

2.2.2. Introducere.....58

2.2.3. Metodologie.....64

2.2.4. Rezultate.....66

2.2.5. Discuții.....71

2.2.6. Concluzii.....76

2.3. Studiul 3. O analiză empirică longitudinală a relației dinamice dintre ACTs și ATAs.....77

2.3.1. Rezumat.....77

2.3.2. Introducere.....78

2.3.3. Metodologie.....82

2.3.4. Rezultate.....	88
2.3.5. Discuții.....	92
2.3.6. Concluzii.....	94

2.4. Studiul 4. Utilizarea teoriei rețelor psihopatologice pentru a înțelege mai bine interacțiunea dintre ACTs și ATAs.....95

2.4.1. Rezumat.....	95
2.4.2. Introducere.....	96
2.4.3. Metodologie.....	104
2.4.4. Rezultate.....	108
2.4.5. Discuții.....	121
2.4.6. Concluzii.....	126

2.5. Studiul 5. Revizuirea schimbării conceptuale în predare: o intervenție bazată pe cercetare prin proiectare (Design-Based Research) în învățământul superior.....128

2.5.1. Rezumat.....	128
2.5.2. Introducere.....	129
2.5.3. Metodologie.....	132
2.5.4. Tipuri de date și analiza acestora.....	135
2.5.5. Rezultate.....	139
2.5.6. Discuții și concluzii.....	143

CAPITOLUL 3. DISCUȚII ȘI CONCLUZII.....152

3.1. Aspecte esențiale ale rezultatelor.....	152
3.2. Contribuția empirică.....	153
3.3. Contribuția metodologică.....	158
3.4. Reflecții teoretice.....	160
3.5. Implicații practice.....	165
3.6. Limite și direcții viitoare.....	167
3.7. Observație finală.....	170

REFERINȚE.....172

MATERIALE SUPLIMENTARE.....193

TABLE OF CONTENTS OF THE THESIS

LIST OF ORIGINAL PUBLICATIONS.....	9
RELATED CONFERENCE PAPERS.....	10
CHAPTER 1. INTRODUCTION.....	11
1.1. Aim, objectives, and research questions.....	13
1.2. Conceptual underpinnings, systematic & empirical work..	15
1.3. Outline of the dissertation.....	17
1.4. Theoretical and empirical background.....	21
CHAPTER 2. ORIGINAL RESEARCH.....	31
2.1. Study 1. A systematic literature review on ACTs definitions, conceptual delimitations, and terminology use	32
2.1.1. Abstract.....	32
2.1.2. Introduction.....	33
2.1.3. Methodology.....	41
2.1.4. Findings.....	43
2.1.5. Discussion of the findings.....	51
2.1.6. Conclusion.....	56
2.2. Study 2. A systematic literature review of psychometric properties of scales measuring ACTs.....	57
2.2.1. Abstract.....	57
2.2.2. Introduction.....	58
2.2.3. Methodology.....	64
2.2.4. Findings.....	66
2.2.5. Discussion.....	71
2.2.6. Conclusion.....	76
2.3. Study 3. A longitudinal empirical analysis of the dynamic relation of ACTs & ATAs.....	77
2.3.1. Abstract.....	77
2.3.2. Introduction.....	78

2.3.3. Method.....	82
2.3.4. Result.....	88
2.3.5. Discussion.....	92
2.3.6. Conclusion.....	94

2.4. Study 4. Using the lenses of psychopathological network theory to understand more about the ways ACTs and ATAs interact.....	95
2.4.1. Abstract.....	95
2.4.2. Introduction.....	96
2.4.3. Method.....	104
2.4.4. Results.....	108
2.4.5. Discussion.....	121
2.4.6. Conclusion.....	126

2.5. Study 5. Teaching conceptual change revisited: A Design-Based Research intervention in higher education.....	128
2.5.1. Abstract.....	128
2.5.2. Introduction.....	129
2.5.3. Methods.....	132
2.5.4. Data sources and analysis.....	135
2.5.5. Results.....	139
2.5.6. Discussion and conclusion.....	143

CHAPTER 3. DISCUSSION AND CONCLUSIONS.....	152
3.1. Highlights of the results.....	152
3.2. Empirical contribution.....	153
3.3. Methodological contribution.....	158
3.4. Theoretical reflections.....	160
3.5. Practical implications.....	165
3.6. Limitations and future directions.....	167
3.7. Closing remark.....	170

REFERENCES.....	172
------------------------	------------

SUPPLEMENTARY MATERIALS.....	193
-------------------------------------	------------